

College van Bestuur
De Boelelaan 1105
1081 HV AMSTERDAM

DATUM	ONS KENMERK	UW BRIEF VAN	UW KENMERK
31.05.2016	GV-2016/047 v	12.04.2016	HB/rk/2016/0298
E-MAIL	TELEFOON	FAX	BIJLAGE(N)
ondernemingsraad@vu.nl	020 598 5312		

Betreft: voornemen tot wijziging identiteitsbepaling in statuten VU

Algemeen

De GV heeft kennis genomen van de nieuw voorgestelde formulering van de identiteit van de Vereniging en is na beraad tot een positief advies gekomen. De nieuwe formulering is uitkomst van een langer proces en kan een zekere zorgvuldigheid niet worden ontzegd. Het vruchtbare van de nieuwe formulering is dat de oorsprong van de universiteit niet slechts als historisch begin wordt genoemd, maar dat er gesproken wordt van een voortbouwen op haar christelijke oorsprong. Dat impliceert een actieve houding.

In het volgende plaatst de GV bij de nieuwe formulering en motivering een drietal kanttekeningen en overwegingen en adviseert de GV er nog één woord aan de formulering toe te voegen. Ten slotte wordt een vraag gesteld, namelijk naar het beleid dat hieruit voortkomt.

Kanttekeningen en overwegingen

1. In de begeleidende brief wordt als motivatie gegeven dat een groot deel van de VU-populatie zich niet meer herkent in de oude formulering die een expliciete verwijzing bevat naar het evangelie van Jezus Christus en de oproep God en zijn wereld van harte te dienen. Handhaving van de formulering zou deze doen verbleken tot een dode letter. Dat klopt. Deze situatie is trouwens al het geval. In de slogans van de VU en de manier waarop ze zich naar buiten presenteert klinkt de grondslag niet door, sterker nog, men moet diep graven in de website om de oude formulering nog te vinden. Het is waar dat het grootste deel van medewerkers en studenten weinig of niets met deze oude grondslag hebben. Tegelijkertijd moet worden gezegd dat de situatie van 'dode letter' niet een zaak is van historische onvermijdelijkheid, maar van bewust gevoerd beleid. De Vereniging, achtereenvolgende Colleges van Bestuur en de Raden van Toezicht hebben ervoor gekozen de VU groot te laten worden en actieve handhaving van de identiteit achterwege te laten. Daardoor is de oude formulering langzaam verbleekt tot dode letter. Om de nieuwe formulering niet een dergelijk lot te laten ondergaan, geeft de GV het hieronder gestelde advies en stellen wij een vraag.
2. Een tweede kanttekening betreft de in de brief uitgesproken gedachte dat de identiteit moet worden geformuleerd in termen van waarden: rechtvaardigheid, medemenselijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de wereld. Die waarden zijn inderdaad belangrijk en het is eveneens waar dat men ook uit andere religieuze bronnen en levensbeschouwingen tot dergelijke waarden kan komen. Het is echter van belang erop te wijzen dat waarden nooit los voorkomen. Ze lijken wel universeel, maar in de praktijk worden ze verschillend ingevuld. We

hoeven alleen maar te wijzen naar de diverse reacties in Europa op het vluchtelingen-vraagstuk om dit te illustreren. Wat rechtvaardigheid concreet inhoudt in een gegeven situatie, wat medemenselijkheid en verantwoordelijkheid betekent, moet altijd weer gevuld worden vanuit bronnen. Waarden zweven niet in het luchtledige, maar hebben hun inbedding in levensbeschouwelijke en religieuze tradities en hun verhalen - en het ene verhaal is het andere niet. De GV deelt dan ook niet het in de brief uitgesproken optimisme dat het evangelie in de genen zit van de VU-organisatie en haar mensen. Was dat maar waar! Het verhaal van het evangelie is juist een kritisch element buiten ons; we moeten er steeds weer aan herinnerd worden. Verwijzing naar die bron heeft een kritische kracht jegens ons zelf, jegens de status quo en vormt de voedingsbodem voor de blijvende concretisering van die waarden: Geen moraal zonder verhaal.

3. De gekozen woorden 'voortbouwend op haar christelijke oorsprong' beschouwt de GV als een formulering die de kritische rol van dat verhaal niet wil omzeilen. Daaraan kan worden toegevoegd dat de VU, juist door de relatie met deze bron te handhaven goud in handen heeft, zeker ook internationaal. Bovendien, een dergelijke verwijzing werkt niet beperkend of afsluitend, maar biedt juist opening naar andere religieuze tradities en levensbeschouwingen. Het christelijk verhaal beperkt immers de aanwezigheid van grote waarden en humaniteit niet tot eigen kring, maar erkent een veel bredere, universele werkzaamheid van de Schepper en onderhouder in andere religies en levensbeschouwingen. Het is zaak het onderlinge gesprek over de invulling van waarden vanuit gegeven bronnen niet te vermijden, maar er gebruik van te maken.

Advies en vraag

Op grond van de voorgaande overwegingen komt de GV tot haar voorstel: In de nieuwe formulering staat als laatste regel: 'Zij onderkent en waardeert de rol die levensbeschouwing en zingeving hierbij spelen.' Dat klinkt nog behoorlijk passief. De GV stelt voor er een werkwoord aan toe te voegen, namelijk: 'Zij onderkent, waardeert en honoreert de rol etc.' Een dergelijke toevoeging pakt het actieve element op dat in het woord 'voortbouwend op' zit.

Ten slotte, een dergelijke identiteitsbepaling geeft enorme mogelijkheden en vraagt om actief beleid. Daarom een vraag: hoe geven VU-Vereniging, CvB en Raad van Toezicht daar vorm aan?

Namens de Gezamenlijke Vergadering,

H.J.M. Olijhoek,
vicevoorzitter Ondernemingsraad

A. Kragting,
voorzitter Universitaire Studentenraad